

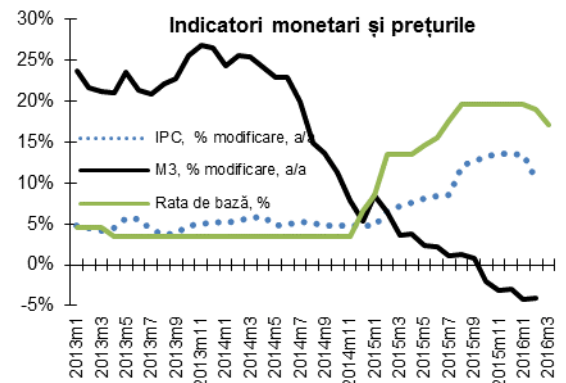
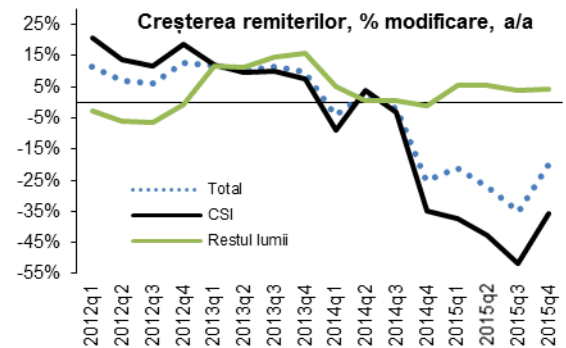
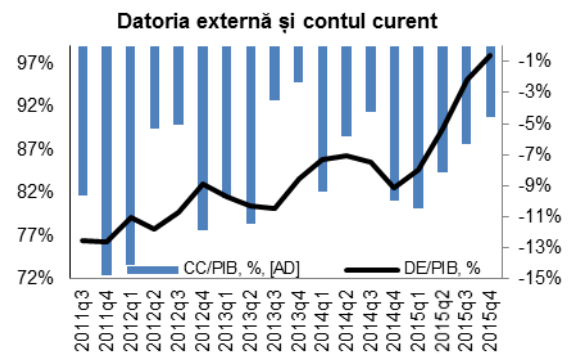
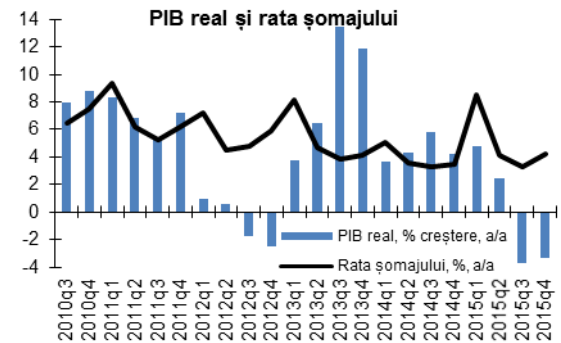
În condițiile influxurilor externe mai mici, fraudei în sectorul bancar și secetei, economia Moldovei a intrat în recesiune în a doua jumătate a anului 2015. Din cauza unei piețe de muncă slabe care nu contribuie la creșterea standardelor de viață, estimăm o creștere ușoară a sărăciei. Creșterea economică și progresul în reducerea sărăciei vor rămâne stagnante în 2016, cu o așteptată recuperare în 2017 o dată ce încrederea investitorilor va fi recăpătată. Este necesară o consolidare fiscală, în timp ce nivelul de trai să nu fie în continuare erodat.

Evoluții Recente ale Activității Economice

În condițiile influxurilor externe mai mici, fraudei în sectorul bancar și secetei, economia Moldovei a intrat în recesiune în a doua jumătate a anului 2015. În timpul fraudei bancare și a unei crize politice ce a început în 2014, în prima jumătate a anului 2015 economia a crescut cu 3.6%. Cu toate acestea, seceta severă și cererea internă slabă, urmare a unor politici monetare și fiscale restrictive, au contracarat contribuția pozitivă a exportului net. Ca urmare, PIB-ul real a scăzut cu 0,5% în 2015. După ce guvernul a garantat depozitele în 3 bănci insolabile la un cost de 12 la sută din PIB, declanșând deprecierea monedei naționale și creșterea inflației, reacția politicilor monetare a fost agresivă. Banca Națională a majorat rata dobânzii de bază la un nivel record de 19,5 la sută, practic oprind creșterea creditelor. Cu toate acestea, inflația medie anuală s-a dublat până la 9,7 procente în 2015. Remiterile au scăzut brusc în 2015, în timp ce deficitul de cont curent a rămas practic nemodificat - 7,2 la sută din PIB. Rezervele externe s-au stabilizat după o scădere puternică în primul trimestru al anului 2015, stabilindu-se la echivalentul a 4 luni de importuri.

Confruntându-se cu venituri și finanțare mai mică în 2015, guvernul a ajustat cheltuielile, prioritizând plăților sociale. Reflectând o activitate economică slabă, rate ridicate ale dobânzilor și granturi externe mai mici, veniturile au scăzut cu 6,2 la sută în termeni reali. Cheltuielile au crescut cu 4,5 la sută, dar rezultatul a fost de 6,9 la sută sub nivelurile planificate. Începând cu luna iunie 2015, Guvernul a înghețat achizițiile de bunuri și servicii, iar cheltuieli de capital au fost raționalizate. Ca urmare, guvernul a menținut valoarea cheltuielilor sociale în termeni reali, în timp ce cheltuielile de capital au înregistrat un declin de două cifre. Deficitul public a crescut la 2,2 la sută din PIB, de la 1,7 la sută cu un an în urmă.

Estimăm că seceta severă din vară, nivelul scăzut al remiterilor și un nivel mai mare al inflației au afectat nivelul standardelor de viață în Moldova în 2015, astfel rata sărăciei ar putea înregistra 41.9 procente (US\$5 pe zi, 2005 PPP). Acest rezultat vine după un declin al sărăciei în anii precedenți, 40,7 la sută în 2014. Adițional față de impactul secetei asupra agriculturii, un sector în care sunt concentrați mulți săraci, scăderea remiterilor posibil să creat noi săraci, crescând și profunzimea sărăciei pentru cei existenți.

Previziuni pe termen mediu

Economia va rămâne inertă în 2016, se prognozează o creștere de 0.5 procente. Pe fundalul unor politici de constrângere a cererii interne și ajustării cursului de schimb, estimăm ca exporturile nete să fie factorul dominant al creșterii. Nivelul redus al remiterilor și costurile mari de finanțare pe piața internă, cuplate cu lipsa de încredere a investitorilor după fraudă din sistemul bancar va limita absorbția internă. Estimăm o creștere a deficitului bugetar până la 3,2 la sută din PIB în 2016. În consecință, așteptăm o scădere modestă în 2016 a nivelului sărăciei, cu mai puțin de un punct procentual. Remiterile vor rămâne la niveluri scăzute, presiunile inflaționiste vor persista, iar cel puțin pe termen scurt, piața de muncă nu se va redresa. Cu toate că politicile fiscale au protejat plățile sociale, capacitatea generală fiscală limitată ar putea afecta gospodăriile casnice prin alte fronturi. Nivelul sărăciei se estimează să rămână la 41 procente în 2016.

Pe măsură ce economia se stabilizează și încrederea investitorilor se îmbunătățește, Moldova este de așteptat să-și recapete încet ritmului de creștere, atingând rata de creștere potențială în 2017-2018. Pe măsură ce presiunile inflaționiste se disipează, inflația se prognozează să scadă până la intervalul țintit de banca centrală de $5 \pm 1,5$ la sută, începând din 2017. O dată cu redresarea economică, deficitele publice fiscale vor scădea la 2,5 la sută din PIB până în anul 2018. Activitatea redusă pe piața internă va menține deficitul de cont curent pe o traiectorie descendentă. Accelerarea creșterii este de așteptat să fie însoțită de o reducere a sărăciei până la 37,5 procente în 2017 și ar putea ajunge la 33,4 la sută în 2018.

Moldova are la dispoziție puține instrumente macroeconomice de amortizare și trebuie să se ocupe de problemele de guvernare majore. Un curs de schimb flexibil va contribui la atenuarea șocurilor, dar s-a ajuns la momentul când cele mai importante elemente ale stabilizării macroeconomice sunt cheltuielile și instituțiile publice eficiente. Sunt necesare eforturi majore în restabilirea eficienței și credibilității sectorului bancar, combaterea corupției și rezolvarea problemelor de guvernare pentru a recâștiga încrederea investitorilor și consumatorilor. Finalizarea și acțiunile ulterioare ce derivă din auditul special de diagnosticare al celor mai mari bănci ar fi o etapă extrem de importantă în reducerea riscurilor din sectorul financiar.

Moldova se confruntă cu nevoia de consolidare fiscală pentru a menține viabilitatea finanțelor publice, protejând în același timp pe cei mai săraci. O economie mai slabă, ratele ridicate ale dobânzilor, costul fiscal al băncilor eșuate și un nivel scăzut al finanțării externe vor exacerba presiunile fiscale imediate rezultate din indexarea plăților sociale. **Tema specială** se axează pe analiza comparativă a veniturilor și cheltuielilor Moldovei cu țări de referință și grupuri de țări. Aceasta susține că Moldova redistribuie prin intermediul bugetului mai mult decât țările cu un nivel similar de venit pe cap de locuitor sau decât alte țări de referință din regiune. Cu o datorie publică estimată mai mare și granturi și finanțare externă mai mică, Moldova ar trebui să se concentreze pe creșterea eficienței cheltuielilor publice recurente și îmbunătățirea guvernării.

Tabelul 1: Principalii indicatori macroeconomici, în procente PIB

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016F	2017F	2018F
PIB nominal, miliarde MDL	71.9	82.3	88.2	100.5	112.1	121.9	132.8	145.1	159.2
PIB real, % creștere	7.1	6.8	-0.7	9.4	4.8	-0.5	0.5	4.0	4.5
Consum, % creștere	9.2	9.4	0.9	5.2	2.7	-1.9	-0.7	3.1	3.2
Investiții Fixe Brute, % creștere	17.2	13.0	0.4	3.8	10.0	-1.2	-1.5	4.3	5.1
Exporturi, % creștere	13.7	27.4	2.3	9.6	1.0	2.3	1.2	3.2	5.8
Importuri, % creștere	14.3	19.7	2.5	4.4	0.4	-4.3	0.1	3.8	4.9
Deflator PIB, % creștere	11.3	7.2	7.9	4.1	6.4	9.6	8.4	5.1	5.0
IPC, % mediu	7.4	7.6	4.6	4.6	5.1	9.7	8.9	5.4	4.8
Balanța contului curent	-8.3	-12.1	-8.7	-6.4	-7.1	-7.2	-7.2	-6.9	-6.8
Remiteri, % creștere, USD	13.2	21.7	8.8	10.1	-4.9	-26.7	-1.5	3.7	5.0
Termeni comerciali (ToT), % creștere	0.0	-1.4	0.8	-0.5	-1.0	5.5	1.5	-0.2	-0.2
Datoria externă	81.0	76.4	82.6	83.6	82.5	97.9	98.1	96.4	95.8
Venituri bugetare	38.3	36.6	38.0	36.7	37.8	35.8	35.9	36.4	36.7
Cheltuieli bugetare	40.8	39.0	40.1	38.5	39.6	38.1	39.1	38.9	38.8
Deficitul bugetar	-2.5	-2.4	-2.1	-1.8	-1.7	-2.2	-3.2	-2.5	-2.1
Datoria publică și garanțiile	31.9	30.3	33.2	31.7	32.5	45.5	45.8	45.1	44.7

Sursa: Autoritățile Moldovei, Estimările BM

Informații de contact: Ruslan Piontkivsky, Marcel Chistruga (mchistruga@worldbank.org)
 (+373) 22 262262 www.worldbank.org/md